

4. Гребенюк Н.О. Фінансова безпека банків: система розпізнавання загроз та усунення ризиків. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Економіка. 2016. № 91. С. 53-64.
5. Алавердов А.Р. Организация и управление безопасностью в кредитнофинансовых организациях: Учебное пособие. М.: Московский государственный университет экономики, статистики и информатики, 2004. 82 с.
6. Зубок М.І. Безпека банків: навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2002. 306 с.
7. Зубок М.І. Безпека банківської діяльності: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2002. 190 с.
8. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року. № № 2121. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 30.04.2020).
9. Каніовська І.Ю. Теорія ймовірностей у прикладах і задачах: навч. посіб. Київ, 2002. 168 с.

Строгуш Ю.Б.

Львівський національний університет імені Івана Франка

Огінок С.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ В УКРАЇНІ: СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

Соціальна діяльність, як інноваційний процес починає формуватися на території України. Своєю діяльністю соціально-орієнтовані підприємства генерують соціальні інновації, котрі можуть принести користь для різних зацікавлених сторін: для бізнесу – зростання доходів і прибутків, обсяг клієнтів, лояльність і задоволеність, ділова репутація; для соціальних цільових груп – скорочення безробіття та соціального відторгнення соціальних цільових груп; для держави сприятливу громадську думку та збільшення її іміджу [8].

Вже другий рік поспіль я досліджую тему соціального підприємництва і можу запевнити, що саме такі підприємства можуть допомогти розвитку країни. Враховуючи ситуацію, в якій зараз перебуває Україна, соціальне підприємництво для нас стає ще більш актуальним. Соціальні підприємства допомагають вирішувати питання з безробіттям, захисту навколишнього середовища, питання пов'язанні з освітою, культурою, наукою тощо.

Діючі в Україні соціальні підприємства наразі сильно відрізняються від закордонних аналогів, оскільки їх діяльність має багато нюансів. Практично за кожним з них стоїть якийсь фонд або гранти, адже щоб почати бізнес, потрібен стартовий капітал. Досягнення прибутковості для більшості компаній, що займаються соціальним підприємництвом, – мета далекої перспективи: їх поточні завдання більшою мірою стосуються виконання соціальних програм, а не розробки ефективних бізнес-підходів [2].

Соціальне підприємництво в нашій державі часто є єдиним можливим варіантом бодай часткового вирішення суспільних проблем. Для його сталого розвитку виникає необхідність сприятливого клімату, який повинні створити уряд і місцева влада. Уряд має чітко усвідомлювати, що соціальне підприємство є інструментом, який сприяє розвитку суспільства. Головним завданням, у контексті цього, стає подолання недостатньої обізнаності щодо його природи, брак нормативно-правової бази, що регулювала б діяльність соціальних підприємств, а також незначний обсяг інформації в ЗМІ про діяльність численних соціальних підприємців [2]. Слід також звернути увагу на те, що на сьогодні українські вищі навчальні заклади недостатньо активні у справі включення соціального підприємництва в освітні програми, що призводить до того, що українські студенти не одержують інформації про роль соціального підприємництва для розвитку громадянського суспільства і про можливість, що воно відкриває для їх особистої реалізації. Це породжує відсутність системного підходу до виховання та підготовки кваліфікованих кадрів для здійснення діяльності у сфері соціального підприємництва [4].

Для активізації розвитку соціального підприємництва в Україні потрібне:

– прийняття закону про соціальне підприємництво, яким було б визначено чіткі критерії соціального підприємництва та створено правові механізми підтримки соціальних підприємців;

- поширення інформації про соціальне підприємництво;
- створення спеціальних кредитних і позикових програм для залучення фінансових коштів на початковому етапі розвитку соціального підприємництва;
- започаткування програм підприємницького навчання охочих для реалізації діяльності у сфері соціального підприємництва;
- збільшення соціального капіталу для зростання рівня взаємодовіри та взаємодії у суспільстві [3].

Посадовці мають бути залучені до соціального підприємництва як ресурсу для досягнення державного завдання – подолання бідності в Україні. Ми знаходимося тільки на початковому етапі: соціальне підприємництво тільки починає формуватися, вивчаються різноманітні методики та підходи, досліджуються форми та напрями. Соціальне підприємництво, хоч і повільно, але перетворюється на реальний механізм вирішення суспільних проблем в Україні, коли підприємництво у соціальній сфері, охоплює різні соціально незахищені верстви населення. Корисним для України є використання досвіду європейських країн, що полягає у державній підтримці та сприянні збільшенню масштабів такої діяльності, впровадженні сертифікації діяльності соціальних підприємств, застосування практики надання грантів з бюджету, кредитів та фінансування окремих програм, наданні значних податкових пільг тощо.

У світі в останнє десятиліття спостерігається зростання кількості соціальних підприємств, і все більше соціальних підприємців мають намір істотно покращити світ. У 2017 році тільки у Великобританії налічувалося понад 470 000 соціальних підприємств. Більше половини всіх соціальних підприємств США були створені в 2006 році, понад 89 відсотків соціальних підприємств в Індії мають вік 10 років, причому більше 57 відсотків соціальних підприємств в Канаді, засновані в останні вісім років. За даними Європейської комісії, в секторі соціального підприємництва в даний час зайнято близько 40 мільйонів чоловік, а в глобальному масштабі зайнято більше 200 мільйонів. У США підприємства мають дохід понад 300 млн дол. та на них зайнято 14 тис. чоловік в 28 штатах. Дохід 45% американських соціальних підприємств становить 250 тис. дол США. Соціальні підприємства становлять понад 10 відсотків ВВП Франції, 15 відсотків ВВП Італії та 15,9 відсотка в Нідерландах і Бельгії, 3 % від ВВП у Великобританії [1; 5-7].

Вважаємо, що Україна має всі шанси розвивати у себе цей напрям. У нас уже є соціальні підприємці, які намагаються здійснювати цю діяльність і роблять це доволі ефективно. Соціальне підприємництво дає можливість успішно подолати багато соціальних проблем та допомогти суспільству. Це реальний механізм використання соціальних можливостей і вирішення соціальних проблем. Чим більше людей про нього почує, тим більший ефект цей механізм буде створювати. Потрібно навчати людей соціальному підприємництву та поширювати це сферу. Соціальне підприємництво – ключ до вирішення усіх глобальних потреб.

1. Барінова В. Зарубежный опыт развития социального предпринимательства и возможность его применения в России. Москва: Издательство Института Гайдара, 2018. 100 с.
2. Ігнатюк Н., Гура В. Зарубіжний досвід розвитку соціального підприємництва. Київ: Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка, 2014. 165 с. С. 22-25.
3. Сотула О.В. Соціальне підприємництво як інноваційна модель розвитку економіки / Ефективна економіка. 2013. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1988>.
4. Соціальне підприємництво – неочінена необхідність. 2015. URL: https://dt.ua/economics_of_regions/socialne-pidpriemnictvo-neocinenaneobhidnist-.html
5. Alice Troy-Donovan. Government estimates 471,000 social enterprises are active in UK. 2017. URL: <https://www.pioneerspost.com/news-views/20170920/government-estimates-471000-social-enterprises-are-active-uk>.
6. Ben Sillis. The 6 mindblowing social enterprise stats you need to know. 2018. URL: <https://www.redbull.com/gb-en/social-enterprise-stats>.
7. Financier Worldwide Magazine. The impact of social entrepreneurship on economic growth. 2020. URL: <https://www.financierworldwide.com/the-impact-of-social-entrepreneurship-on-economic-growth#.Xru9QSRR02x>
8. Sekliuckiene J., Kisielius E. Development of social entrepreneurship initiatives: a theoretical framework 20th International Scientific Conference Economics and Management. 2015. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815058747>.